

Beslutningsforslag nr. **B 6**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 4. oktober 2017 af Søren Søndergaard (EL), Pelle Dragsted (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Jakob Sølvhøj (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et kunstnerfradrag for skabende kunstnere

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, som sikrer skabende kunstnere et skattefradrag på de første 100.000 kr. tjent pr. år gennem honorering for skabelse af eller salg af egne unikke kunstværker.

Bemærkninger til forslaget

Det samfund, vi kender, står i en brydningsproces. Aldrig i menneskehedens historie har verden været under så hurtig forandring. Inden for teknologi, økonomi, klima, politik og kultur oplever vi voldsomme rystelser og forandringer. Den gamle verden er på vej væk, og noget nyt er ved at opstå. Men vi ved ikke, hvordan morgendagens verden kommer til at se ud, hvad den betyder for den menneskelige civilisation og for hver enkelt af os som mennesker.

I den situation har vi mere end nogensinde brug for den skabende kunst, ikke til at hylde bestemte doktriner eller til at give svaret, men for at udfordre og inspirere til eftertanke og nytænkning. For uden eftertanke og nytænkning finder vi hverken som individer eller samfundsborgere løsninger på dagens og morgendagens problemer.

Desværre er det en kendsgerning, at levevilkårene generelt er dårlige for de skabende kunstnere, som vi har så hårdt brug for. Selvfølgelig er der skabende kunstnere, som tjener rigtig godt. Men langt flere kan ikke leve af deres kunstneriske produktion, men må samtidig tage midlertidige job inden for andre brancher for overhovedet at overleve.

Eksempler

En ung billedkunstner har lavet et værk, som indbringer hende en årsindtægt på 150.000 kr. Da dette ikke kan finansiere, at hun arbejder videre på et nyt værk, har hun et job som taxachauffør for at sikre sit livsgrundlag. Dette umuliggør, at hun får den fornødne tid til at skabe det næste værk. Hun befinder sig i en ond cirkel.

På samme måde viser en undersøgelse lavet af Copenhagen Business School, at indkomstgrundlaget hos danske forfattere er meget ustabil, og at mange er afhængige af at tage et sideløbende lønarbejde, der ikke har noget med deres forfattergerning at gøre¹.

I erkendelse af at markedskræfterne ikke kan sikre et tilstrækkeligt og alsidigt udbud af skabende kunst, eksisterer der allerede i dag en række støtteordninger, bl.a. legater til kunstnere og afskrivningsregler for virksomheders køb af kunstnerisk udsmykning. Dette er tydeligvis ikke tilstrækkeligt, så der er behov for en generel produktionsstøtte, som sikrer et vist økonomisk fundament under de skabende kunstnere. En sådan støtte skal samtidig gives på en sådan måde, at den i videst muligt omfang fastholder kunstnerens uafhængighed, idet kunstens raison d'être er den frie tanke.

Den foreslåede ordning skal sikre alle skabende kunstnere, som har dokumenteret deres kunstneriske virke, et skattemæssigt fradrag i op til 5 år på de første 100.000 kr. tjent pr. år ved salg af egne unikke kunstværker, som kunstneren ejer de immaterielle rettigheder til. Der er altså ikke tale om et generelt tilskud, men om en ordning, som understøtter produktion og salg af skabende kunst.

Kunstnere kan udnytte fradraget i op til 5 år, dog således at fradraget nedtrappes til 0 kr. for indtægter mellem 240.000 og 360.000 kr.

Selv om udøvende kunstnere har mange af de samme problemer med lave lønninger og deltidsbeskæftigelse som de skabende kunstnere, er denne ordning målrettet de sidstnævnte for at understøtte skabelse eller produktion af unikke kunstneriske værker. Til gengæld skal der ikke skelnes mellem forskellige former for skabende kunst, og ordningen skal derfor bl.a. omfatte så forskellige grupper som billedhuggere, billedkunstnere, forfattere, manuskriptforfattere, dramatikere, koreografer, filminstruktører, scenekunstinstruktører, komponister og sangskrivere. For at undgå misbrug skal gruppen af skabende kunstnere, som kan godkendes til ordningen, afgrænses til personer, som har færdiggjort en uddannelse inden for en skabende kunstform, som har fået optaget værker på anerkendte udstillinger, eller som har udgivet eller har kontrakt på skabelse eller udgivelse af et unikt kunstværk.

Forslaget bygger på den grundlæggende antagelse, at det i krise- og forandringstider er nødvendigt at tænke både stort og visionært. Et »frihedsbrev« til de skabende kunstnere vil bidrage i den retning.

Økonomi

Den økonomiske udgift forventes at være 100 mio. kr. (efter tilbageløb). Enhedslisten foreslår, at forslaget finansieres ved at annullere den nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder, som blev gennemført med finansloven for 2017, men er åben for at forhandle om andre finansieringskilder. Det kan overvejes at lave en øvre grænse for årsindtægt med en aftrapningsordning.

- ¹ »Danske forfatters og oversætteres økonomiske levevilkår«, Trine Bille, Marianne Bertelsen og Cecilie Bryld Fjællegaard, Copenhagen Business School, 2016
(http://slks.dk/fileadmin/user_upload/0_SLKS/Fotos/Bogpanel/Levevilkaar_net.pdf)

Skriftlig fremsættelse

Søren Søndergaard (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et kunstnerfradrag for skabende kunstnere.

(Beslutningsforslag nr. B 6)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.